

Економічний тигр

Вроцлавці просто—таки обожнюють свого мера Рафала Дуткевіча, який керує містом останні 18 років. Завдяки йому звичайне місто із занедбаною інфраструктурою стало економічним тигром, залучивши інвестицій на кілька мільйонів євро. Дуткевіч полегшив фірмам процедуру інвестування. Для цього організував спеціальну групу в міській раді, яка супроводжує інвестора в чужому для нього місті і допомагає подолати бюрократичні перепони. «Інвестор має добре почуватися в місті, інакше він не захоче залишати тут свої гроші, — каже мер міста. — Потрібно шанувати тих, хто створює робочі місця».

Сьогодні Вроцлав перегнав Краків і змагається із Варшавою у динамічності розвитку. За останні роки сюди інвестували «Сіменс», «Тойота», «Філіпс», «Вольво», «Вірл», «Тошиба», «Нокія». Це дозволило створити близько 40 тисяч робочих місць. Безробіття скоротилось з 14 до 8, 5 відсотка, але й з ним потрібно боротися, вважає мер.

Коли в Європейській комісії з'явилася ідея створення Європейського технологічного інституту на кошти ЄС в одному із європейських міст, Дуткевіч відразу підхопив її, сказавши, що хоче, щоб цим містом став Вроцлав. Уряд підтримав цю ініціативу. Здобутий престиж міжнародного наукового осередку може призвести до багаторівневого розвитку цієї сфери. На останньому етапі Вроцлав хоче зрівнятися з Парижем. Якщо Європейський технологічний інститут з'явиться у Вроцлаві, він стане найсучаснішим центром наукових досліджень, нових технологій та інновацій.

«Якщо ж ми не здобудемо права на будівництво цього інституту в нас, ми самі його збудуємо», — жартує керівництво міста. Вроцлав є також одним з чотирьох польських міст, які разом з чотирма українськими містами претендують на організацію чемпіонату з футболу у 2012 році. Місто ще не має стадіону для цієї події, але, якщо надії виправдаються, обов'язково його побудує.

Не відомо, де відбудеться чемпіонат з футболу, але вроцлавці вже пам'ятний знак встановили

А де ж артисти?

Іван Слободяник: «В українському суспільстві є проблеми»

солютно інше бачення політичної культури, ніж в Україні. Наприклад, ми були на річниці одного українського міста. Не буду називати його, щоб не образити. За польські гроші була оплачена вистава в опері, була запрошена делегація з Польщі, на чолі з керівництвом. Опера пройшла на «ура». Далі — банкет. Приходять польські друзі, дивляться, а там — самі українські чиновники.

— А де ж артисти? — запитує керівництво Вроцлава. — Ми ж заради них власне прийшли. Наші відповідають: «Мер є, губернатор є. Хто вам ще треба? До чого тут артисти?»

До чого я веду: є певні проблеми у нашому українському суспільстві. Проблеми відірваності звичайних людей від так званої еліти. В Польщі якщо й відбувається якийсь захід, він — для людей, а не для чиновників.

Вроцлав — цікаве місто: від нього набагато ближче по часу і по зручності добиратися до Берліну і до Праги, ніж до Варшави. Вроцлав називають містом мостів. В середньовіччя у Венецію запрошували найкращих майстрів, найкращих філософів, найкращих музикантів. Це породило особливу культуру. І Вроцлав переживав найкраще. Сьогодні з допомогою Колегіуму ми наводимо мости солідарності між українським і польським народами.

Поляки хочуть, щоб українці вчилися у їхніх вузах

З 16 по 27 квітня триватиме проміжно-інформаційна кампанія «Тепер Вроцлав». Її проводить польське місто Вроцлав. Перша частина кампанії пройшла у грудні минулого року в 7 містах на заході країни. Тепер же делегація на чолі з мером міста Рафалом Дуткевічем планує відвідати Львів, Черкаси, Харків, Луганськ, Донецьк, Дніпропетровськ, Вінницю. Мета відвідин України — заохочення студентів до навчання у вроцлавських вузах, а також випускників до зацікавлення у працевлаштуванні у вроцлавських фірмах і підприємствах. «Будемо їх переконувати, що Вроцлав — фантастичне місто, в якому варто навчатися», — наголошує мер.

Представником від Вроцлавського університету до України їде його ректор 62-річний Лешек Пяхольський. На його думку, залучення студентів з України, інших країн допоможе оминати демографічні проблеми Польщі.

Кореспондент нашого видання зустрівся з паном ректором у Вроцлавському вузі.

— Розкажіть про ваш вуз нашим читачам.

— Наш університет заснований у 1703 році. Після війни у зруйноване місто приїжджали студенти і викладачі зі Львова. Останні власне і започаткували точні спеціальності. З кожним роком Вроцлавський університет здобуває визнання в світових освітніх колах. Наприклад, у 2005 році він посів третє місце серед польських ВНЗ у переліку найкращих навчальних закладів світу. Нині вуз має 10 факультетів, на яких можна здобути близько 40 спеціальностей. Працює у нас 2 тисячі викладачів, навчається 38 тисяч студентів. А донедавна було 40 тисяч. Тому ми й запрошуємо навчатися молодих людей з Індії, Китаю, Казахстану і України. Поки що закордонних студентів у нас 700: 400 з них навчаються в рамках міжнародного обміну студентами, 300 — вчаться самостійно.

Пан ректор наголосив, що третина студентів вибирають для навчання факультет правознавства, а вивчати математику і хімію не хочуть, хоча ці факультети одні з найпотужніших. Мер міста навіть призначає спеціальну стипендію тим, хто обирає саме ці факультети.

— Як бути з оплатою? Чи є безкоштовні місця?

— На кожному факультеті є певна кількість безкоштовних місць для

польських студентів, студентів, які мають польське походження та студентів, які живуть у країнах Євро-союзу. За платне місце їм доведеться викласти 2500 злотих за семестр (трохи менше 5 тис. гривень — авт.) Хочемо започаткувати навчання англійською мовою, але воно буде тільки платним, приблизно 6 тисяч євро за рік. Грудневу кампанію «Тепер Вроцлав» проводили в західних містах України, бо там мешкає найбільша кількість людей, які знають польську мову.

Поки що для українців у нас

немає спеціальних програм.

— Чи є у вузі стипендії?

— Їх є кілька. Скажімо, від міністра науки і шкільництва — 1400 злотих. Є соціальні стипендії, які призначаються з огляду на матеріальний стан студента. Але вони невисокі. Є стипендії, які залежать від оцінок.

— Чи фінансує вас держава?

— Міністерство шкільництва і науки виділяє нам кошти в залежності від кількості студентів і професорів, але не слідкує, куди ми їх витрачає-

Ректор: «Наш університет найкращий у Європі»

мо. Тільки аби робилося це у відповідності із законом. Скажімо, на ремонт університетських будівель у минулому році ми витратили 200 млн. злотих.

— Чи є у вашому вузі випадки хабарництва?

— Якщо я довідаюся про це, то з таким викладачем доведеться розпрощатися. Найбільше хабарів дають при вступі у вуз. Але цей процес зараз став настільки комп'ютеризованим, що можливостей підкупу немає.

Аня Каталуп з Одеси, 21 рік навчається на четвертому курсі цього вузу. Каже, що безкоштовно, бо її прабабуся — полька. Стипендії не отримує. Дівчина живе на квартирі, за яку платить 300 злотих (трохи більше 500 гривень). Плата за проживання в університетському гуртожитку така сама. Аня працює помічником кухаря в іспанській таверні. За годину роботи отримує 6 злотих (11 гривень). Чи повернеться додому після навчання, ще не вирішила.

— Якщо навчання безплатне, чи потрібно потім відпрацьовувати, як це практикується в Україні?

— Ні. У нас не було б скільки місць для праці. Здебільшого наші студенти йдуть працювати у приватні фірми.

— Як дивляться на диплом випускника вроцлавського університету роботодавці?

— Вони знають, що Варшавський вуз найбільший, Ягелонський (у Кракові) — найстаріший, а Вроцлавський — найкращий.

— Як відбуватиметься кампанія

«Тепер Вроцлав»?

— Це перша подібна кампанія у Польщі. Ще жодне місто не шукало студентів, рекламуючи себе на вулицях закордонних міст. У найбільш людних місцях — поблизу торгових центрів та біля українських вузів — будуть встановлені біг-борди, які запрошуватимуть на навчання у Вроцлав. Будуть проведені зустрічі з представниками влади та самоврядування, викладачами 11 ВНЗ та їх студентами. Якщо акція пройде вдало, проведемо щось подібне і в Азії.

Думаю, що акція буде успішною, адже Польща значна ближча до українців в плані культури і ментальності, ніж інші європейські країни. Та й витрати на утримання у нас нижчі, ніж, скажімо, у Берліні.

***

Незважаючи на оптимістичні прогнози учасників проекту, далеко не всі впевнені в його успішності. Редактор регіонального відділу опозиційної газети «Виборча» у Вроцлаві Ежем Савка закидає владі надмірну розрекламованість Вроцлава.

— Запрошують для навчання українців, але не кажуть, у скільки це обійдеться. У кого є гроші, краще вибере вуз у інших країнах Європи. Про це ж сказано в статті журналіста цієї ж газети Михайла Кота, розміщеній в Інтернеті.

«Молодих українців, яких влада хоче привернути до навчання у Вроцлаві, чекають великі витрати. За рік навчання у Економічній Академії їм доведеться заплатити 2000 євро, у Вроцлавському університеті — 3.400 євро, а в Політехнічному інституті — до 4000. Ніхто не приїде».

«Немає такої можливості, щоб українці платили менше. Або щоб зовсім не платили», — стверджує Павло Чума, прес-секретар Вроцлавського політехнічного інституту. — Цього не дозволяє закон».

На українців розповсюджується такі ж тарифи, як і на інших студентів, які не мешкають у країнах — членах Євросоюзу.

Наталія ПАВЛЕНКО

